

Matija Kačan i Armin Čatić

Sandra Lončarić i Armin Čatić

Duško Modrinić i Selma Mehić

MAGIJA PREOBRAZBE U NOĆI KOJA SE PONAVLJA

Kako je Shakespeare zapravo postao Shakespeare? Kako je mladić iz provincijskog gradića Stratforda-upon-Avona, čovjek bez ikakva osobitog imetka, bez jakih obiteljskih veza, ali i bez sveučilišnog obrazovanja uspio u hipu na svjetsku pozornicu iskočiti kao istinski svjetionik duha elizabetanske Engleske? U elizabetanskome razdoblju, ali i za kralja Jakova rašireni je dramski oblik bila takozvana „komorna drama“ koja svoje lice nije pokazivala pred javnošću, nego je uglavnom bila riječ o tekstovima namijenjenim tihom čitanju po sobičcima. Shakespeare je u taj komorni svijet banuo nekomorno, kao bučan svat koji je svijetu progovorio o njemu samome. Čarobnjački, začudno, misteriozno, obratio se i učenicima i nepismenicima, profinjenom građanstvu i provincijalcima koji inače (prije njega) nikad nisu zalazili u kazalište. Kako je u tome uspio? Odgovor na to pitanje možda je činjenica da je uspio politiku pretočiti u poeziju. Možda i nije. Možda tajna počiva na činjenici da svojim djelima grabi široko, duboko u intimu kako kraljeva, tako i prosjaka, da se ne libi govoriti o tabuima. Opet možda. Ne znamo. Ono što, pak, svi znaju jest nabrojati barem pet dramskih djela koja su preživjela sve: sva vremena i sve društvene mijene. To je spomenički neupitno. I monumentalno. Osobito kada je riječ o čovjeku čijim osnovnim biografskim podacima ni ne raspolažemo, nego nagađamo. Ne znamo zapravo kad je rođen. Znamo da je kršten 26. travnja 1564. U Stratfordu. Pretpostavljamo da je ondje pohađao srednju školu u kojoj se obrazovanje sastojalo od učenja latinskog jezika i čitanja tekstova klasičnih povjesničara, moralista i pjesnika. Znamo da se 1582. oženio Annom, da je godinu dana kasnije prvi put postao ocem. Pretpostavljamo da se obitelj 1592. preselila u London. Ne znamo pod kojim okolnostima. Znamo samo da mu je drama *Henrik VI* priskrbila naprasen uspjeh. U Londonu. Znamo da uslijed tog uspjeha trpi silne napade „akademskih“ krugova, kolega koji su, za razliku od njega, završili sveučilišnu naobrazbu. Nakon *Henrika VI* njegov životni put „ivico-marički“ opipavamo slijedeći niz od 36 drama, dvije narativne poeme i zbirke soneta.

U čudu Shakespeareove pojavnosti *San ljetne (ili ivanjske) noći* jedinstveno je i osebujno čudo, mačuhica koja, položena na oči ljudske, svojim sokom rada ljubav kratkog vijeka (čarolije imaju ograničeni vijek trajanja). Začudnost ovog „dramskog premeta“ vjerojatno najbolje opisuje Stephen Greenblatt u sjajnoj knjizi o Williamu, *Will u vremenu*: „Ovo je šala izrazito svjetovnog dramatičara, pisca koji je vješto pretočio san o svetome u pučku zabavu (...) a ta šala seže veoma daleko...“ Drukčije je teško racionalno objasniti njegovu pobudu da iz mora „teških“, povijesnih i psiholoških tema iskoči u noć kad formalno se slavi rođenje Svetog Ivana Krstitelja, kad zapravo pogansko asimilacijom zamaskirano u kršćanskome slavi plodnost te magijskim ritualima štiti od bolesti i zlih sila, sakuplja ljekovite trave koje te noći imaju najmoćnije djelovanje.

Ivana Šojat

NAJČAROBNIJA OD SVIH NOĆI

Čuveni Shakespeareov komad snovitog naslova i naravi smjestio se u Ivanjsku, najčarobniju od svih noći. Njegova fabula, dramaturški razdijeljena u nekoliko paralelnih linija isprepletenih u nizu jednonoćnih događaja, kao i čitava paleta likova koji ih nose, otkriva ne samo neupitnu poetsku vrlinu napisanog, nego i (ono što je za redatelja i glumca najzahvalnije) more prostora za maštanje. Na kraju krajeva, tekst i njegovo kazališno oživotvorenje uvijek su dijalog mišljenja i zona slobode za interpretaciju onog što u njemu piše (uz dužno poštovanje prema napisanom). Sama vremenska eklektičnost komada, pisanog iz perspektive renesansnog čovjeka, a sadržajno smještenog u antičko doba, otvara prostor za misaonu i dramaturšku intervenciju iz suvremenog trenutka. Ta namjera, u ovoj predstavi ostvarena putem nekolicine novih prizora proizišlih iz glumačkih improvizacija, dodatno je osnažena upravo Shakespeareovim postupkom „kazališta u kazalištu“ koji je upisan u ovom, ali i u njegovim drugim komadima.

Osnovna tema ljubavne zavrzlane pod utjecajem čarolije sintetizira cjelokupno ljudsko iskustvo ljubavi, jednako aktualno nekoć kao i danas: ona je još uvijek neuhvatljiva, nepredvidljiva, blaga i bahata istovremeno, ona iz nas na površinu iznosi i ranjivost i brutalnost i razotkriva nam sve ono zbog čega bismo sami sebe obožavali, ali nam nemilosrdno baca u lice i sve ono što bismo najradije sakrili. Ona je, ukratko, veća od čovjeka i u srazu s njom, pobjeda će se dogoditi po njezinoj hirovitoj naravi, a upravo susret dvaju naoko suprotstavljenih svjetova - vilinjeg i ljudskog - ne daje ništa drugo nego lice i naličje čovjeka u doticaju s tom moćnom nevidljivom silom. Vile i vilenjaci, koji s jedne strane predstavljaju doticaj s onostranim, a s druge u svom ponašanju nose jednake ljudske odlike kao Vi ili ja, u općoj percepciji slove kao blagonaklona, dobrodušna stvorenja. No na skali njihova ponašanja nalaze se raznorazni postupei koji putuju od dobrog preko zločestog do okrutnog (kao što to često biva i s ljudima), a razlika je samo u tome što se oni sva svoja lica ne libe pokazati. Nije stoga slučajno da se radnja komada smjestila upravo u njihovu domu, prirodi, koja sve svoje vraća sebi, tako i čovjeka svemu onome što u njemu postoji, neovisno o tome koji bi se moralni predznak ispred njegove misli ili ponašanja mogao staviti. Ponekad doista nije loše podsjetiti se da u nama postoji mnogo ljudi. I da nekad možda, samo možda, postoji nešto više, veće, što bi s tim malim skrivenim čovječanstvima moglo razgovarati.

Ljubav, među ostalim.

Tamara Damjanović

Antonio Jakupčević, Ivana Soldo Čabraja, Ivan Čačić i Antonia Mrkonjić

Dora Bogdanović, Aljoša Čepl, Ivan Simon, Matko Duvnjak Jović i Miroslav Čabraja

Redateljica i adaptacija
Tamara Damjanović

Scenografkinja
Sheron Pimpi Steiner

Skladateljica
Katarina Ranković

Koreografkinja
Selma Mehić

Tehnički koordinator za scenu i kostim
Davor Molnar

Kostimografkinja
Ivana Živković

Seenski pokret i mačevanje
Vuk Ognjenović

Oblikovatelj svjetla
Luka Matić

William Shakespeare
SAN LJETNE NOĆI
komedija

Prevoditelj Milan Bogdanović

PODJELA:

Viljni svijet

OBERON
Armin Čatić

TITANJA
Sandra Lončarić

PUK
Matija Kačan

Ljudski svijet

TEZEJ
Duško Modrinić

HIPOLITA
Selma Mehić

DEMETRIJE
Antonio Jakupčević

LISANDAR
Ivan Čačić

HELENA
Ivana Soldo Čabraja

HERMIJA
Antonia Mrkonjić

Zanatlije

DUNJA
Aljoša Čepl

VRATILO
Ivan Simon

FRULA
Miroslav Čabraja

SPRETKO
Matko Duvnjak Jović

GLADNICA
Dora Bogdanović

INDIJSKI DJEČAK
Mia Gjurinovac

Inspicijent Eduard Srčnik
Šaptačica Katarina Miličević Drahotuski

Premijera: 12. studeni 2021.

SPONZOR SEZONE

GENERALNI POKROVITELJ PREDSTAVE

GLAVNI MEDIJSKI POKROVITELJI

ZAHVALJUJEMO NA POTPORI

Prijatelj kulture

Ponosni smo što svakodnevno možemo doprinijeti promicanju likovne, glazbene i scenske umjetnosti u Hrvatskoj.

San Ljetne Noći

William Shakespeare

Redateljica: Tamara Damjanović

